

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับชั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้สื่อความหมายในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ และอักษรย่อที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

- μ หมายถึง ค่าเฉลี่ย
- N หมายถึง จำนวนประชากรในการศึกษา
- σ หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ลำดับชั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัยการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติดของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 20 โรงเรียน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลและได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติด

1. ผลการศึกษาเอกสารรายงานผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติด และแผนปฏิบัติการ ปีการศึกษา 2551
2. ผลการตอบแบบสอบถามและข้อเสนอแนะของข้าราชการครูสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามทั้งฝ่ายบริหารสถานศึกษาและครูที่ปรึกษาที่เป็นประชากรในการศึกษา

ระยะที่ 2 สังเคราะห์รูปแบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

1. ผลการสังเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร และแบบสอบถาม มาสรุปเป็นรูปแบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติดใน โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

2. ผลการจัดประชุมสนทนากลุ่ม นำรูปแบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติดใน โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม เสนอเพื่อระดมความคิด เพื่อหาข้อสรุป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้
ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติดใน โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

1. ศึกษาเอกสารผลการศึกษาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติด และแผนปฏิบัติการราชการภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 20 โรงเรียน ได้ทราบวิธีการป้องกันยาเสพติดเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังนี้

รายงานผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของ โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 20 โรงเรียน

แผนปฏิบัติการการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 20 โรงเรียน

ตารางที่ 12 แผนการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียน

การดำเนินงาน	ระยะเวลาประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
1. เตรียมการและวางแผนดำเนินงาน	มีนาคม-เมษายน	-ฝ่ายบริหาร
กิจกรรมที่ 1 แต่งตั้งคณะกรรมการ		-ทีมสนับสนุน
กิจกรรมที่ 2 วิเคราะห์สภาพ		

ตารางที่ 12 (ต่อ)

การดำเนินงาน	ระยะเวลาประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
ความพร้อมพื้นฐานของโรงเรียนและจัดทำแผนปฏิบัติงาน		
2. ปฏิบัติตามแผนกิจกรรมที่ 3 สร้างความตระหนักและความเข้าใจกับบุคลากร กิจกรรมที่ 4 ดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	พฤษภาคม-มิถุนายน	-ทีมสนับสนุน -ครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น
3.กำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงาน กิจกรรมที่ 5 ประเมินเพื่อทบทวน กิจกรรมที่ 6 ประเมินผลเพื่อพัฒนาและสรุปรายงาน	-สิงหาคมและมกราคม สำหรับกิจกรรมที่ 5 -กุมภาพันธ์สำหรับกิจกรรมที่ 6	-คณะกรรมการประเมินเพื่อทบทวน -ทีมนำและทีมสนับสนุน

จากตารางที่ 12 พบว่า การดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันปัญหาเสพติดในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม 5 ด้าน ดังนี้

1. เตรียมการและวางแผนดำเนินงาน

กิจกรรมที่ 1 แต่งตั้งคณะกรรมการ

วิธีดำเนินการ

ฝ่ายบริหารและคณะผู้รับผิดชอบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการดังนี้

1) คณะกรรมการอำนวยการ (ทีมนำ) ประกอบไปด้วย

ผู้อำนวยการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ทั้ง 4 กลุ่มงาน รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารกิจการนักเรียน(ฝ่ายปกครอง)เป็นเลขานุการ

2) คณะกรรมการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน(ทีมสนับสนุน) ผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นประธาน รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน(ฝ่ายปกครอง) เป็นรองประธาน หัวหน้าระดับทุกคนเป็นกรรมการ เลือกเลขานุการจากหัวหน้าระดับ(ทีมสนับสนุน) หัวหน้าระดับชั้นทุกระดับชั้น

3) คณะกรรมการดำเนินงาน(ทีมทำ) หัวหน้าระดับชั้นเป็นประธาน ครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้นเป็นกรรมการ

4) กำหนดบทบาท หน้าที่คณะกรรมการทุกคณะ

กิจกรรมที่ 2 วิเคราะห์สภาพความพร้อมพื้นฐานของโรงเรียนและจัดทำแผนปฏิบัติงานคณะกรรมการอำนาจการ(ทีมนำ) และคณะกรรมการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน(ทีมสนับสนุน) ดำเนินการดังนี้

1. วิเคราะห์สภาพพื้นฐานของโรงเรียน โดยใช้แบบประเมินหรือแบบสำรวจการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หรือแบบสอบถาม เพื่อศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อนด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนที่มีผลต่อการช่วยเหลือนักเรียนและข้อเสนอแนะของครู รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินการป้องกันการป้องกันยาเสพติด

2. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำโครงการแผนปฏิบัติงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนและการจัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อสนับสนุนให้การดำเนินงานป้องกันการป้องกันยาเสพติดมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ปฏิบัติตามแผน

กิจกรรมที่ 3 สร้างความตระหนักและความเข้าใจกับบุคลากร

คณะกรรมการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (ทีมประสาน) ดำเนินการสร้าง ความเข้าใจกับบุคลากร โดยการดำเนินการดังนี้

1. ประชุมชี้แจงให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียน เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการทำงานช่วยเหลือนักเรียน ไม่รังเกียจนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

2. ฝึกอบรมการดำเนินงาน

3. ประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบอย่างต่อเนื่อง

4. ประเมินผลการสร้างความเข้าใจกับบุคลากรและนำผลมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาบุคลากรต่อไป

กิจกรรมที่ 4 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาในการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียน

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

นักเรียนแต่ละคนมีพื้นฐานความเป็นมาของชีวิตที่ไม่เหมือนกัน หลอหลอมให้เกิดพฤติกรรมหลายรูปแบบ ทั้งด้านบวกและลบ ดังนั้น การรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้นมีความเข้าใจนักเรียนมากยิ่งขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อคัดกรองนักเรียน เพื่อช่วยในการป้องกันแก้ไขปัญหาและช่วยเหลือนักเรียนได้ถูกทาง ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มิใช่เกิดจากการใช้ความรู้สึกหรือคาดเดา โดยเฉพาะในการแก้ไขปัญหานักเรียน ซึ่งจะทำไมให้เกิดข้อผิดพลาดต่อการช่วยเหลือนักเรียนหรือเกิดน้อยที่สุด

2. การคัดกรองนักเรียน เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลแล้วนำผลที่ได้มาจำแนกตามเกณฑ์การคัดกรองที่สถานศึกษาได้จัดทำขึ้น สถานศึกษามีการประชุมครู กำหนดการคัดกรอง เพื่อจัดกลุ่มนักเรียนร่วมกันให้เป็นที่ยอมรับของครูในสถานศึกษาและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง รวมทั้งได้มีการกำหนดเกณฑ์ว่า มีความดีเท่าไรจึงจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหา

กลุ่มปกติ หมายถึงนักเรียนที่ไม่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและส่งผลและส่งผลกระทบต่อชีวิตประจำวันของตนเองหรือไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ไม่มีพฤติกรรมอย่างกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีปัญหา

กลุ่มเสี่ยง เป็นการคัดกรองโดยอาศัยพฤติกรรมโดยครูที่ปรึกษา ซึ่งรู้จักนักเรียนดี โดยคัดนักเรียนเป็น 2 ชั้นตอน คือดูกลุ่มเสี่ยงทั่วไป แล้วจึงนำมาดูกลุ่มเสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติด โดยเฉพาะ พอสรุปได้ดังนี้

1. การคัดกรองกลุ่มเสี่ยง

1.1 เกณฑ์ทั่วไป นักเรียนที่ควรให้ความสนใจมาคัดกรองเฉพาะเมื่อมีลักษณะข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้

1.1.1 ผลการเรียนไม่ดี

1.1.2 มีพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง

1.1.2.1 คือต่อต้านกฎระเบียบ

1.1.2.2 หุนหันพลันแล่น สมาริสั้น

1.1.2.3 ทะเลาะวิวาทบ่อย

1.1.2.4 ไม่ค่อยมีเพื่อน หรือติดเพื่อนมากเกินไป

1.2 เกณฑ์กลุ่มเสี่ยงต่อการใช้ยาเสพติดโดยเฉพาะ จากนักเรียน
ที่เข้าเกณฑ์ทั่วไป หากเกณฑ์เฉพาะข้อใดข้อหนึ่งก็อยู่ในกลุ่มที่จะต้องตรวจปัสสาวะ

1.2.1 ง่วง หลับในห้องเรียนบ่อย

1.2.2 ซึม ไม่กระตือรือร้น หรือกระสับกระส่ายในเวลาเรียน

หงุดหงิดก้าวร้าวมากขึ้น

1.2.3 แยกตัว ไม่สนใจร่วมกิจกรรมที่เคยทำ หรือหลบเลี่ยง

กิจกรรมต่าง ๆ ขาดความรับผิดชอบ

1.2.4 ไม่สนใจดูแลสุขภาพ ความสะอาดของร่างกายตนเอง

1.2.5 ต้องการใช้จ่ายเงินเพิ่มขึ้น ใช้วิธีการไม่เหมาะสม เช่น ช่มชู้

ขโมย

1.2.6 คบกับกลุ่มเพื่อนที่ใช้ยาบ้า หรือค้ายาบ้า

1.2.7. สมาชิกในครอบครัวใช้ยาบ้าหรือค้ายา

2. การคัดกรองเพื่อหาผู้ใช้สาร

2.1 ใช้การสัมภาษณ์ จูงใจนักเรียน นักศึกษา หากรายใดสมัครใจ
ที่จะเข้ารับการบำบัด ไม่ต้องทำการทดสอบปัสสาวะ

2.2 ในรายที่ไม่สมัครใจให้ทำการเก็บตัวอย่างปัสสาวะ เพื่อตรวจ
พิสูจน์เบื้องต้น

2.3 หากรายใดปฏิเสธผลการตรวจตามข้อ 2.2 ให้ทำการตรวจ
ยืนยันโดยวิธีโครมาโตกราฟีโดยส่งผลบวกตามข้อ 2.2 ไปที่โรงพยาบาลทั่วไปทุกแห่ง จะ
ทราบผลภายใน 2-3 วัน ผลการตรวจเป็นที่ยุติว่ามีการใช้ยาบ้าแน่นอน

3. การคัดกรองว่าเป็นกลุ่มเสพติดหรือกลุ่มติด

แนวทางการแยกเด็กที่เสพยา(ใช้เป็นครั้งคราว) ออกจากเด็กที่ติด
ยาเสพติด ตามหลักวิชาการควรมี 2 ใน 5 ข้อต่อไปนี้แสดงถึงการติดยา

3.1 เมื่อหยุดใช้ยา มีอาการทางร่างกาย ง่วงซึม เบื่ออาหาร ไม่
อยากทำอะไร อารมณ์เศร้า หงุดหงิดง่าย

3.2 มีอาการคือยา คือ ใช้ยาในจำนวนที่มากขึ้น ทั้งปริมาณและ
ความถี่

3.3 มีความต้องการใช้ยา โดยควบคุมตนเองไม่ได้

3.4. หมกหมุ่นกับการใช้ยา มากกว่าทำกิจกรรมอื่นที่สำคัญกว่า

3.5. เสียการเรียน การงาน สังคม การดูแลตัวเองแย่

ในทางปฏิบัติ หากเด็กใช้ยาแทบทุกวัน หรือทุกวัน จะวันละกี่เม็ดก็ตามถือว่า อยู่ในข่ายติดยา

3. การส่งเสริมและพัฒนา เป็นการสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนที่อยู่ในความดูแลของครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา ให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีความภาคภูมิใจในตนเองซึ่งจะช่วยป้องกันมิให้นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มปกติกลายเป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหาและเป็นการช่วยให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหากลับมามีพฤติกรรมดีขึ้นตามที่สถานศึกษากำหนดหรือชุมชนคาดหวัง

4. การป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข ในการช่วยเหลือนักเรียน ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา ควรให้ความสนใจใส่กับนักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน แต่สำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาในการใช้สารเสพติดนั้นจำเป็นอย่างมากที่ต้องให้ความดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดและหาวิธีการช่วยเหลือ ทั้งการป้องกันและแก้ไขปัญหาโดยไม่ปล่อยปะละเลยนักเรียนจนกลายเป็นปัญหาดังคม การป้องกันช่วยเหลือและแก้ไขนักเรียนในการใช้สารเสพติดสรุปได้ดังนี้

4.1. การให้ความช่วยเหลือผู้ใช้สารเสพติด

4.1.1 ผู้เสพ (ใช้เป็นครั้งคราว) ครูที่ปรึกษา สถานศึกษาใช้กิจกรรมค่าย การให้ครอบครัวมีส่วนร่วม กิจกรรมนักเรียน อื่นๆที่เสริมสร้างกำลังใจ ทักษะชีวิตเพื่อป้องกันการใช้ยาอีก เช่น ค่ายเยาวชนต้านภัยยาเสพติด ซึ่งประกอบด้วย ทักษะการปฏิเสธ การสร้างเพื่อน การกำหนดเป้าหมายชีวิต เป็นต้น

4.1.2 ผู้ติดยา ครูที่ปรึกษานัดพบผู้ปกครองเพื่อปรึกษาหาสาเหตุ และแนวทางการช่วยเหลือ โดยแนะนำให้นักเรียนได้รับการบำบัด

4.1.2.1 บำบัดแบบจิตสังคัมบำบัด (Matrix Programme) ที่ประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาผู้บำบัดจะเป็นครูที่ผ่านการอบรมจิตสังคัมบำบัดและสามารถดำเนินการในโรงเรียนได้

4.1.2.2 เข้ารับการบำบัดแบบผู้ป่วยนอกโรงพยาบาล สถานบริการที่เปิดบริการจิตสังคัมบำบัด(แบบMatrix)

4.2. การติดตามและประเมินผลผู้ที่ได้รับการรักษา

4.2.1 กลุ่มเสพ (ใช้ยาเป็นครั้งคราว)

- ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา พบนักเรียนและครอบครัว และให้คำปรึกษาเมื่อสังเกตพบว่านักเรียนมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงหรือมีแนวโน้มจะกลับไปใช้ยา

- สุ่มตรวจปีสภาวะทุก 3-4 เดือน โดยไม่บอกให้ทราบล่วงหน้า แต่ชี้แจงถึงความจำเป็นหรืออาจถือเป็นข้อกำหนดสำหรับนักเรียนที่ตรวจปีสภาวะให้ผลบวกและเป็นการใช้ยา

4.2.2 กลุ่มติดยา ติดตาม ประเมินนักเรียน 1-2 เดือนแรก (ครูพบและให้คำปรึกษานักเรียน 1-2 สัปดาห์/ครั้ง) และต่อเนื่อง 4-6 เดือน (เดือนละครั้ง)

- มีการบันทึกเก็บเป็นข้อมูลส่วนตัว (ลับ) ของนักเรียนแต่ละคนที่ได้รับ การช่วยเหลือไว้ในแฟ้มของครู

- สุ่มตรวจปีสภาวะ(ไม่บอกล่วงหน้า) ทุก 2 สัปดาห์ หรือหลังเทศกาลวันหยุดต่อเนื่องหลายวัน ในระยะ 3-4 เดือนแรก และทุกเดือนจนครบ 1 ปี

การป้องกันและแก้ไขปัญหให้กับนักเรียนมีหลายเทคนิค วิธีการ

1. การให้คำปรึกษา
2. การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
3. การติดตามดูแลช่วย

ในกรณีที่ครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ครูแนะแนว ไม่สามารถแก้ไขปัญหาคได้ คณะกรรมการระดับชั้นร่วมกันประชุมปรึกษารายกรณีหาทางแก้ไขปัญหาคต่อไป

5. การส่งต่อ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคของนักเรียน โดยครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา ตามกระบวนการการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนนั้น ในกรณีที่มียุทธศาสตร์การช่วยเหลือนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่ดีขึ้น ก็ควรส่งต่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ให้นักเรียนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกทางและรวดเร็วขึ้น การส่งต่อแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

5.1 การส่งต่อภายใน ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาส่งต่อไปยังครูแนะแนวหรือผู้เกี่ยวข้องที่สามารถให้ความช่วยเหลือให้นักเรียนได้(คณะกรรมการระดับชั้น) ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพปัญหา และความต้องการของนักเรียน

5.2 การส่งต่อภายนอก เป็นการส่งนักเรียนไปให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องได้ช่วยเหลือพัฒนานักเรียน กรณีที่เกินความสามารถของสถานศึกษา โดยครูแนะแนวหรือผู้เกี่ยวข้องเป็นผู้ดำเนินการส่งต่อและมีการติดต่อรับทราบผลการช่วยเหลือเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง การดำเนินการส่งต่อเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

5.3 กำกับ ติดตาม ประเมิน และรายงาน

กิจกรรมที่ 5 ประเมินเพื่อทบทวน

วิธีดำเนินการ

- 1) คณะกรรมการอำนวยการ(ทีมนำ)แต่งตั้งผู้ทำหน้าที่ประเมินคุณภาพระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียน และการดำเนินงานของครูในแต่ละระดับชั้น
- 2) ดำเนินการประเมินแต่ละระดับชั้น โดยผู้ที่ได้รับคำสั่งแต่งตั้งต้องเป็นผู้ซึ่งได้รับการอบรมหรือมีทักษะในการประเมินโดยการประเมินสลับระหว่างชั้น
- 3) นำผลดังกล่าวมาปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงาน ให้ดียิ่งขึ้น
- 4) ดำเนินการประเมินคุณภาพการดำเนินงานของครูแต่ละระดับ ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
- 5) ผู้ที่ทำหน้าที่ประเมินจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพของแต่ละระดับชั้นส่งคณะกรรมการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อรายงานผู้บริหารสถานศึกษานำเสนอผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดต่อไป

กิจกรรมที่ 6 ประเมินผลเพื่อพัฒนาและสรุปรายงาน

วิธีดำเนินการ

- 1) ครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้นแต่ละคนจัดทำรายงานการดำเนินงานเสนอหัวหน้าระดับทุกสิ้นภาคเรียน
- 2) คณะกรรมการแต่ละระดับชั้นจัดทำสรุปรายงานเป็นระดับเสนอคณะกรรมการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 3) คณะกรรมการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากหัวหน้าระดับและจากการประเมินเพื่อทบทวนของแต่ละระดับมาจัดทำรายงานเป็นภาพรวมของสถานศึกษาเสนอคณะกรรมการอำนวยการ
- 4) คณะกรรมการอำนวยการ รายงานการประสานงานในข้อ 3) เพื่อปรับปรุงและพัฒนากระบวนการดำเนินงานของสถานศึกษาและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ การนิเทศ กำกับ ติดตามผลการดำเนินงานของคณะกรรมการดำเนินงานทุกระดับอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการประชุมติดตามผลอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง

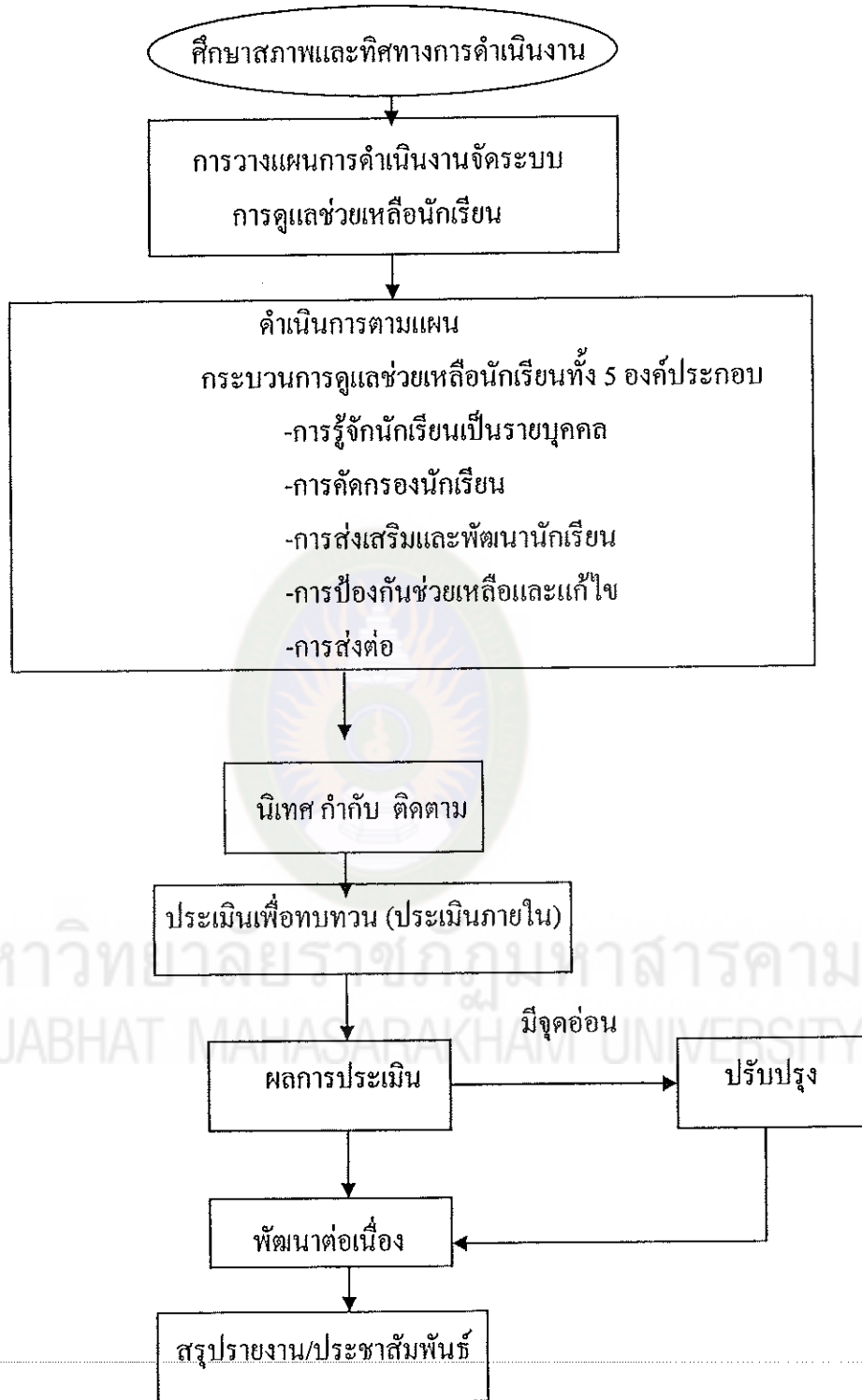
สรุปผลการศึกษาเอกสารพบว่ามีการดำเนินการ โดยเริ่มจาก การเตรียมการและวางแผนดำเนินการประชุมหารือแต่งตั้งคณะกรรมการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จัดการประชุมวิเคราะห์และจัดทำแผนปฏิบัติงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแล้วมีการปฏิบัติตาม

แผน โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนหลังจากนั้น จึงดำเนินการตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้องค์ประกอบทั้ง 5 ด้าน มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล รายงานและประชาสัมพันธ์ ประเมินเพื่อทบทวนและประเมินผลเพื่อ พัฒนาและสรุปรายงาน

สามารถสรุป และนำเสนอเป็น รูปแบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน การป้องกันปัญหาสุขภาพจิตใน โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ได้ตั้ง แผนภูมิที่ 3

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนภูมิที่ 3 รูปแบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติดใน
โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

2. ผลการตอบแบบสอบถามของข้าราชการครูที่เป็นประชากรในการศึกษา

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการทำบันทึกถึงบัณฑิตวิทยาลัย ทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม เพื่อขออนุญาตออกหนังสือไปถึงสถานศึกษาที่เป็นประชากรขอความร่วมมือในการกรอกข้อมูลในแบบสอบถาม หลังจากนั้นได้นำหนังสือขอความร่วมมือและแบบสอบถาม ส่งถึงผู้บริหารสถานศึกษา ที่เป็นประชากรเป้าหมาย ซึ่งมีสถานศึกษา จำนวน 20 แห่ง และผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 255 คน ได้รับแบบสอบถาม กลับคืนมาทั้งหมด 20 แห่ง จำนวน 255 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ในจำนวนแบบสอบถาม ที่ได้รับคืนจากผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นฝ่ายบริหารสถานศึกษาและครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา เป็นแบบสอบถาม ที่มีความสมบูรณ์ทั้งหมด 20 แห่ง จำนวน 255 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์สถานภาพของประชากรในการศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม ดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพ		
ผู้บริหารสถานศึกษา	16	100
รองผู้บริหารสถานศึกษา	18	100
รวม	35	100
สถานภาพ		
ครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น	220	100
รวม	255	100

จากตารางที่ 12 แสดงถึงประชากรที่ใช้ในการศึกษาซึ่งเป็นข้าราชการครู ฝ่ายบริหารสถานศึกษา และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามครบทุกฉบับ จำนวน 255 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เป็นฝ่ายบริหารสถานศึกษา ทั้งหมด 35 คน คิดเป็น ร้อยละ 100.00 และครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น จำนวน 220 คนคิดเป็น ร้อยละ 100.00

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ผลจากการสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ดังตารางที่ 14-18

ตารางที่ 14 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ที่	รายการ	ระดับ การดำเนินการ		แปลผล
		μ	σ	
การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล				
1	การจัดทำโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
2	การศึกษาทำความเข้าใจเอกสารเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู	4.26	1.04	มาก
3	การเลือกหัวข้อเรื่องที่จะเก็บข้อมูลนักเรียน	3.39	1.01	มาก
4	การแสดงความคิดเห็นในการประชุมคณะกรรมการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.06	1.35	ปานกลาง
5	การให้ข้อมูลนักเรียนแก่คณะกรรมการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.99	0.95	มาก
6	การนำนักเรียนไปตรวจปีสภาวะประจำปีกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข	3.92	1.07	มาก
7	การจัดทำระเบียบนักเรียนประจำชั้น	5.00	0.00	มากที่สุด
8	การสัมภาษณ์หรือสอบถามข้อมูลนักเรียนเกี่ยวกับด้านครอบครัว เศรษฐกิจ สุขภาพ และบุคลิกภาพ	4.46	0.86	มากที่สุด

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ที่	รายการ	ระดับ		แปลผล
		การดำเนินการ		
		μ	σ	
การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล				
9	การเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนจากเพื่อนสนิท	3.45	1.22	ปานกลาง
10	การเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนจากผู้ปกครอง นักเรียน	4.91	0.29	มากที่สุด
11	การพิจารณาผลการเรียนของนักเรียนประจำชั้นที่ จะนำไปสู่ปัญหาเสพติด	3.63	1.26	มาก
12	การได้รับแจ้งข้อมูลจากบุคคลภายนอกแก่ทาง โรงเรียนที่จะนำไปสู่การใช้ยาเสพติดของนักเรียน	2.75	1.45	ปานกลาง
13	การประสานงานข้อมูลนักเรียนกับเจ้าหน้าที่ ตำรวจและเจ้าหน้าที่สาธารณสุข	3.27	1.12	ปานกลาง
14	การติดต่อข้อมูลเกี่ยวกับยาเสพติดจากชุมชน เช่น โต๊ะสนุ๊กเก้อ ตู้เกม ร้านขายยา ร้านจำหน่าย อาหารและเครื่องดื่ม	2.75	1.33	ปานกลาง
15	การประเมินผลในการดำเนินงานการรู้จักนักเรียน	4.36	0.95	มาก
รวม	3.88	0.33	มาก	

จากตารางที่ 14 แสดงถึงการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติด ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ในการดำเนินการรู้จักนักเรียนในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (μ) = 3.88 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) = 0.33 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าการจัดทำโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน, การจัดทำระเบียบนักเรียนประจำชั้นและ การสัมภาษณ์หรือสอบถามข้อมูลนักเรียนเกี่ยวกับด้านครอบครัว เศรษฐกิจ สุขภาพ และบุคลิกภาพ, การเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนจากผู้ปกครองนักเรียนมีระดับการดำเนินการมากที่สุด รองลงมาคือ การศึกษาทำความเข้าใจเอกสารเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู, การเลือกหัวข้อเรื่องที่จะเก็บข้อมูลนักเรียน, การให้ข้อมูลนักเรียนแก่คณะกรรมการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, การนำนักเรียน

ไปตรวจปีสภาวะประจำปีกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข, การพิจารณาผลการเรียนของนักเรียน ประจำชั้นที่จะนำไปสู่ปัญหาสุขภาพจิตและการประเมินผลในการดำเนินงานการรู้จักนักเรียน การดำเนินการอยู่ในระดับมาก การแสดงความคิดเห็นในการประชุมคณะกรรมการระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน, การเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนจากเพื่อนสนิท, การได้รับแจ้งข้อมูลจาก บุคคลภายนอกแก่ทางโรงเรียนที่จะนำไปสู่การใช้ยาเสพติดของนักเรียน, การประสานงาน ข้อมูลนักเรียนกับเจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและการติดต่อข้อมูลเกี่ยวกับ ยาเสพติดจากชุมชน เช่น โต๊ะสนู้กเกอร์ ตู้เกม ร้านขายยา ร้านจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่ม มีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 15 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติดใน โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ด้านการคัดกรอง

ที่	รายการ	ระดับ การดำเนินการ		แปลผล
		μ	σ	
การคัดกรอง				
16	การศึกษาเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับ การยาเสพติดตามคู่มือระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	4.59	0.55	มากที่สุด
17	การแต่งตั้งคณะกรรมการสร้างเกณฑ์การคัดกรอง นักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดระดับ โรงเรียน	3.83	1.13	มาก
18	การรวบรวมข้อเสนอแนะในการคัดกรองนักเรียน ที่เกี่ยวข้องกับการยาเสพติด	4.02	0.92	มาก
19	การจัดทำคู่มือปฏิบัติแก่ครูในการคัดกรองนักเรียน ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด	5.00	0.00	มากที่สุด
20	การคัดกรองนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด จาก แบบ SDQ และระเบียบสละสม	4.22	1.16	มาก
21	การคัดกรองนักเรียนจากข้อมูลเพื่อนนักเรียน	3.54	1.11	มาก

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ที่	รายการ	ระดับ การดำเนินการ		แปลผล
		μ	σ	
การคัดกรอง				
22	การคัดกรองนักเรียนจากข้อมูลของครู	4.71	0.62	มากที่สุด
23	การคัดกรองนักเรียนจากข้อมูลของผู้ปกครอง	3.55	0.91	มาก
24	การคัดกรองนักเรียนจากข้อมูลผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่ตำรวจ และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข	2.91	1.18	ปานกลาง
25	การทำรายงานผลการคัดกรองนักเรียนที่เกี่ยวข้อง กับยาเสพติดในระดับโรงเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
26	การประเมินผลในการดำเนินงานคัดกรองนักเรียน เกี่ยวกับยาเสพติดแต่ละภาคเรียน	4.67	0.82	มาก
รวม	3.07	0.46	มาก	

จากตารางที่ 15 แสดงถึงการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติด ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ในการดำเนินการคัดกรองในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (μ) = 3.07 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) = 0.46 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าการศึกษาเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการยาเสพติดตามคู่มือระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, การจัดทำคู่มือปฏิบัติแก่ครูในการคัดกรองนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด, การคัดกรองนักเรียนจากข้อมูลของครูและการทำรายงานผลการคัดกรองนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในระดับโรงเรียน มีระดับการดำเนินการมากที่สุด รองลงมาคือ การแต่งตั้งคณะกรรมการสร้างเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดระดับโรงเรียน, การรวบรวมข้อเสนอแนะในการคัดกรองนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการยาเสพติด การคัดกรองนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด จากแบบ SDQ (The Strengths and Difficulties Questionnaire) และระเบียบสนทนา การคัดกรองนักเรียนจากข้อมูลเพื่อนนักเรียน การคัดกรองนักเรียนจากข้อมูลของผู้ปกครองและการประเมินผลในการดำเนินงานคัดกรองนักเรียนเกี่ยวกับยาเสพติดแต่ละภาคเรียน การดำเนินการอยู่ในระดับมาก และการคัดกรองนักเรียนจากข้อมูลผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่ตำรวจ และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข มีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 16 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียน
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ด้านการส่งเสริมและพัฒนา

ที่	รายการ	ระดับ		แปลผล
		การดำเนินการ		
		μ	σ	
การส่งเสริมและพัฒนา				
27	การให้ความรู้ที่ต้องการ ในกิจกรรมโฮมรูม	3.95	1.26	มาก
28	จัดอบรมให้ความรู้กิจกรรมโฮมรูมแก่ครู	5.00	0.00	มากที่สุด
29	การจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
30	การประเมินผลการจัดกิจกรรมโฮมรูมแต่ละระดับชั้นเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
31	การจัดกิจกรรมตามแกนนำเยาวชนด้านยาเสพติด	5.00	0.00	มากที่สุด
32	การจัดกิจกรรมเดินรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด	4.61	0.82	มากที่สุด
33	การประกวดคำกลอนและประกวดร้องเพลงที่มีเนื้อหาต่อต้านยาเสพติด	5.00	0.00	มากที่สุด
34	การจัดนิทรรศการและบอร์ดเกี่ยวกับยาเสพติด	5.00	0.00	มากที่สุด
35	การแข่งขันกีฬาต่อต้านยาเสพติด	4.40	0.80	มาก
36	การสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดในการเรียนการสอนของครู	4.53	0.62	มากที่สุด
38	การตรวจเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อให้กำลังใจและแก้ไขปัญหาร่วมกับผู้ปกครอง	5.00	0.00	มากที่สุด
39	การประเมินผลในการดำเนินงานส่งเสริมให้นักเรียนห่างไกลยาเสพติด	4.70	0.61	มากที่สุด
รวม		4.15	0.27	มาก

จากตารางที่ 16 แสดงถึงการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติด ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ในการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (μ) = 4.15, (σ) = 0.27 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าจัดอบรมให้ความรู้กิจกรรมโฮมรูม

แก่ครู การจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน, การประเมินผลการจัดกิจกรรมโฮมรูมแต่ละระดับชั้นเรียน การจัดกิจกรรมตามแกนนำเยาวชนด้านยาเสพติด การจัดกิจกรรมเดินรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดการประกวดคำกลอนและประกวดร้องเพลงที่มีเนื้อหาต่อต้านยาเสพติด การจัดนิทรรศการและบอร์ดเกี่ยวกับยาเสพติด การสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดในการเรียนการสอนของครู การให้คำแนะนำปรึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับยาเสพติดของครูที่ปรึกษาและครูแนะแนว การตรวจเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อให้กำลังใจและแก้ไขปัญหาร่วมกับผู้ปกครอง และการประเมินผลในการดำเนินงานส่งเสริมให้นักเรียนห่างไกลยาเสพติด มีระดับการดำเนินการมากที่สุด รองลงมาคือการให้ความรู้ที่ต้องการในกิจกรรม โฮมรูมและการแข่งขันกีฬาต่อต้านยาเสพติด มีการดำเนินการระดับมาก

ตารางที่ 17 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียน
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ด้านการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข

ที่	รายการ	ระดับ การดำเนินการ		แปลผล
		μ	σ	
การป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข				
40	จัดทำระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
41	จัดนักเรียนเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม	4.71	0.87	มากที่สุด
42	เชิญวิทยากรเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด	3.72	1.16	มาก
43	นำครูและนักเรียนแกนนำงานป้องกันยาเสพติด ศึกษาดูงานสถานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ	4.39	1.01	มาก
44	นำนักเรียนทำบุญที่วัดในวันสำคัญหรือร่วม พัฒนาชุมชน	5.00	0.00	มากที่สุด
45	จัดการแข่งขันทักษะด้านวิชาชีพ ศิลปะ และ ดนตรีแก่นักเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด
46	ขอบริจาคเงินและปัจจัยจากครูหรือชุมชน สนับสนุนกิจกรรมป้องกันและแก้ไขยาเสพติด	3.36	1.17	ปานกลาง

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ที่	รายการ	ระดับ การดำเนินการ		แปลผล
		μ	σ	
48	จัดบรรยากาศภายในโรงเรียนให้ร่มรื่น น่าอยู่ และห่างไกลยาเสพติด			
	การป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข			
49	การจัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนในโรงเรียน	3.72	1.27	มาก
50	การจัดกิจกรรมซ่อมเสริมนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับ ยาเสพติดและนักเรียนอื่น	4.06	0.88	มาก
51	การจัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนที่ติดยาเสพติด	3.66	1.22	มาก
52	การส่งเสริมการจัดกิจกรรมชุมชนและกิจกรรม ครอบครัวเพื่อห่างไกลยาเสพติด	3.62	1.23	มาก
53	การประเมินผลในการดำเนินการป้องกันและ แก้ไขยาเสพติดของนักเรียน	4.46	0.77	มาก
	รวม	3.66	0.27	มาก

จากตารางที่ 17 แสดงถึงการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติด ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ในการดำเนินการการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (μ) = 3.66, (σ) = 0.27 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าจัดทำระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน, จัดนักเรียนเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม, นำนักเรียนทำบุญที่วัดในวันสำคัญหรือร่วมพัฒนาชุมชน, จัดการแข่งขันทักษะด้านวิชาชีพ ศิลปะ และดนตรีแก่นักเรียน, การให้ความร่วมมือตามหนังสือแจ้งเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดของหน่วยราชการหรือองค์กรเอกชนอื่น และการจัดบรรยากาศภายในโรงเรียนให้ร่มรื่น น่าอยู่ และห่างไกลยาเสพติด มีระดับการดำเนินการมากที่สุด รองลงมาคือเชิญวิทยากรเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด นำครูและนักเรียนแกนนำงานป้องกันยาเสพติดศึกษาดูงานสถานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ การจัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนในโรงเรียน, การจัดกิจกรรมซ่อมเสริมนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดและนักเรียนอื่นการจัดกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนที่ติดยาเสพติด, การส่งเสริมการจัดกิจกรรมชุมชนและกิจกรรมครอบครัวเพื่อห่างไกลยาเสพติดและการประเมินผลในการดำเนินการป้องกัน

และแก้ไขยาเสพติดของนักเรียน มีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก การดำเนินการด้านการขอ
บริจาคเงินและปัจจัยจากครูหรือชุมชนสนับสนุนกิจกรรมป้องกันและแก้ไขยาเสพติด อยู่ใน
ระดับ

ปานกลาง

ตารางที่ 18 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียน
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ด้านการส่งต่อ

ที่	รายการ	ระดับ การดำเนินการ		แปลผล
		μ	σ	
การส่งต่อ				
54	การวิเคราะห์และพิจารณาข้อมูลนักเรียนเพื่อส่งต่อของครูที่ปรึกษาแต่ละห้องเรียน	3.51	1.05	มาก
55	การส่งต่อนักเรียนแก่ครูอื่นภายในโรงเรียน เช่น ครูแนะแนว ครูพยาบาล หรือฝ่ายปกครอง	4.55	0.74	มากที่สุด
56	การวิเคราะห์และพิจารณานักเรียนเพื่อส่งต่อไปบำบัดการติดยาเสพติดยังหน่วยงานภายนอก	2.78	1.48	ปานกลาง
57	การส่งต่อกับสถานพยาบาล หรือสถานบำบัดอื่นเพื่อบำบัดนักเรียนที่ติดยาเสพติด	2.82	1.52	ปานกลาง
58	การประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อจับกุมผู้จำหน่ายยาเสพติดแก่นักเรียน	3.22	1.34	ปานกลาง
59	การประสานกับผู้ปกครองนักเรียนเพื่อสนับสนุนการบำบัดการติดยาเสพติด	3.81	1.16	มาก
60	การเขียนเขียนและให้กำลังใจแก่นักเรียนที่เข้ารับการบำบัดยาเสพติดในและนอกโรงเรียน	3.27	1.20	ปานกลาง
61	การดูแลช่วยเหลือและส่งเสริมนักเรียนหลังการบำบัดยาเสพติด	3.69	1.28	มาก

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ที่	รายการ	ระดับ การดำเนินการ		แปลผล
		μ	σ	
การส่งต่อ				
62	การสนับสนุนด้านงบประมาณ ขานยนต์ และบุคลากรในการส่งต่อนักเรียนของโรงเรียน	2.52	1.37	ปานกลาง
63	การแต่งตั้งคณะกรรมการการประเมินการส่งต่อนักเรียนที่ติดยาเสพติด	3.82	1.10	มาก
64	การสรุปผลการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดนักเรียนรวมของโรงเรียน	3.72	0.84	มาก
65	การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์การดำเนินงานป้องกันยาเสพติดแก่ผู้ปกครองนักเรียนและผู้เกี่ยวข้องอื่น	3.81	1.14	มาก
รวม	2.77	0.42	ปานกลาง	

จากตารางที่ 18 แสดงถึงการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติด ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ในการดำเนินการการส่งต่อ ภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (μ) = 2.7, (σ) = 0.42 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าการส่งต่อนักเรียนแก่ครูอื่นภายในโรงเรียน เช่น ครูแนะแนว ครูพยาบาล หรือฝ่ายปกครอง มีระดับการดำเนินการมากที่สุด รองลงมาคือการวิเคราะห์และพิจารณาข้อมูลนักเรียนเพื่อส่งต่อของครูที่ปรึกษาแต่ละห้องเรียน การประสานกับผู้ปกครองนักเรียนเพื่อสนับสนุนการบำบัดการติดยาเสพติด การดูแลช่วยเหลือและส่งเสริมนักเรียนหลังการบำบัดยาเสพติด การแต่งตั้งคณะกรรมการการประเมินการส่งต่อนักเรียนที่ติดยาเสพติด การสรุปผลการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดนักเรียนรวมของโรงเรียน และการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์การดำเนินงานป้องกันยาเสพติดแก่ผู้ปกครองนักเรียนและผู้เกี่ยวข้องอื่น มีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก การวิเคราะห์และพิจารณานักเรียนเพื่อส่งต่อไปบำบัดการติดยาเสพติดยังหน่วยงานภายนอก การส่งต่อกับสถานพยาบาล หรือสถานบำบัดอื่นเพื่อบำบัดนักเรียนที่ติดยาเสพติด การประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อจับกุมผู้จำหน่าย

ยาเสพติดแก่นักเรียน, การเยี่ยมเยียนและให้กำลังใจแก่นักเรียนที่เข้ารับการรักษาพยาบาลใน และนอกโรงเรียน และการสนับสนุนด้านงบประมาณ ยานยนต์ และบุคลากรในการส่งต่อนักเรียนของโรงเรียน มีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 เป็นผลจากแบบสอบถามปลายเปิด (Opened Questionair) ที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันปัญหาเสพติดในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

ผู้วิจัยได้สรุปข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ที่ประชากรในการศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะมากที่สุด โดยเสนอเป็นตารางที่ 19 ดังนี้

ตารางที่ 19 แสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

รายการ	ผู้บริหาร	ครูประจำชั้น	ข้อเสนอแนะ
2.1 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันปัญหาเสพติดในโรงเรียน	35	220	โรงเรียนมีการดำเนินการตั้งคณะกรรมการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คณะกรรมการระดับชั้น ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาดำเนินการตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามองค์ประกอบ 5 ด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ.2547: 35) แล้วจัดทำรายงานผลการดำเนินงานและประชาสัมพันธ์
2.2 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	35	158	ควรเน้นการเก็บข้อมูลนักเรียนครอบคลุมทุกด้านตั้งแต่การจัดทำเอกสาร ออกแบบการจัดทำเอกสาร ออกแบบการสังเกต การสัมภาษณ์ การเยี่ยมบ้านนักเรียน การศึกษาข้อมูลต่างๆ เช่น การจัดทำ SDQ และการทดสอบ

ตารางที่ 19 (ต่อ)

รายการ	ผู้บริหาร	ครูประจำชั้น	ข้อเสนอแนะ
			การสัมภาษณ์ การเยี่ยมบ้านนักเรียน การศึกษาข้อมูลต่างๆ เช่น การจัดทำ SDQ และการทดสอบ
			ทำให้ครูประจำชั้นต้องเสียเวลาในการทำงานมาก มีปัญหาด้านการจัดงบประมาณไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน
2.3 การคัดกรองนักเรียน	30	200	ควรมีขั้นตอนการปฏิบัติมากเกินไปทำให้เสียเวลาในการดำเนินการ ควรลดขั้นตอนการคัดกรองนักเรียนให้น้อยลง
2.4 การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	35	210	ควรมีการจัดกิจกรรมหลากหลายต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา
2.5 การป้องกันช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตในโรงเรียน	35	180	ควรมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องแต่ยังไม่สามารถแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมีจำนวนน้อย
2.6 การส่งต่อนักเรียน	35	158	ควรมีการส่งต่อนักเรียนเพียงภายในโรงเรียน ขาดงบประมาณสนับสนุนในการส่งต่อผู้เชี่ยวชาญภายนอก ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาเนื่องจากมีฐานะยากจน ทำให้ไม่ประสบความสำเร็จในการแก้ปัญหา

จากแบบสอบถามและข้อเสนอแนะสามารถสรุปเป็นรูปแบบการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

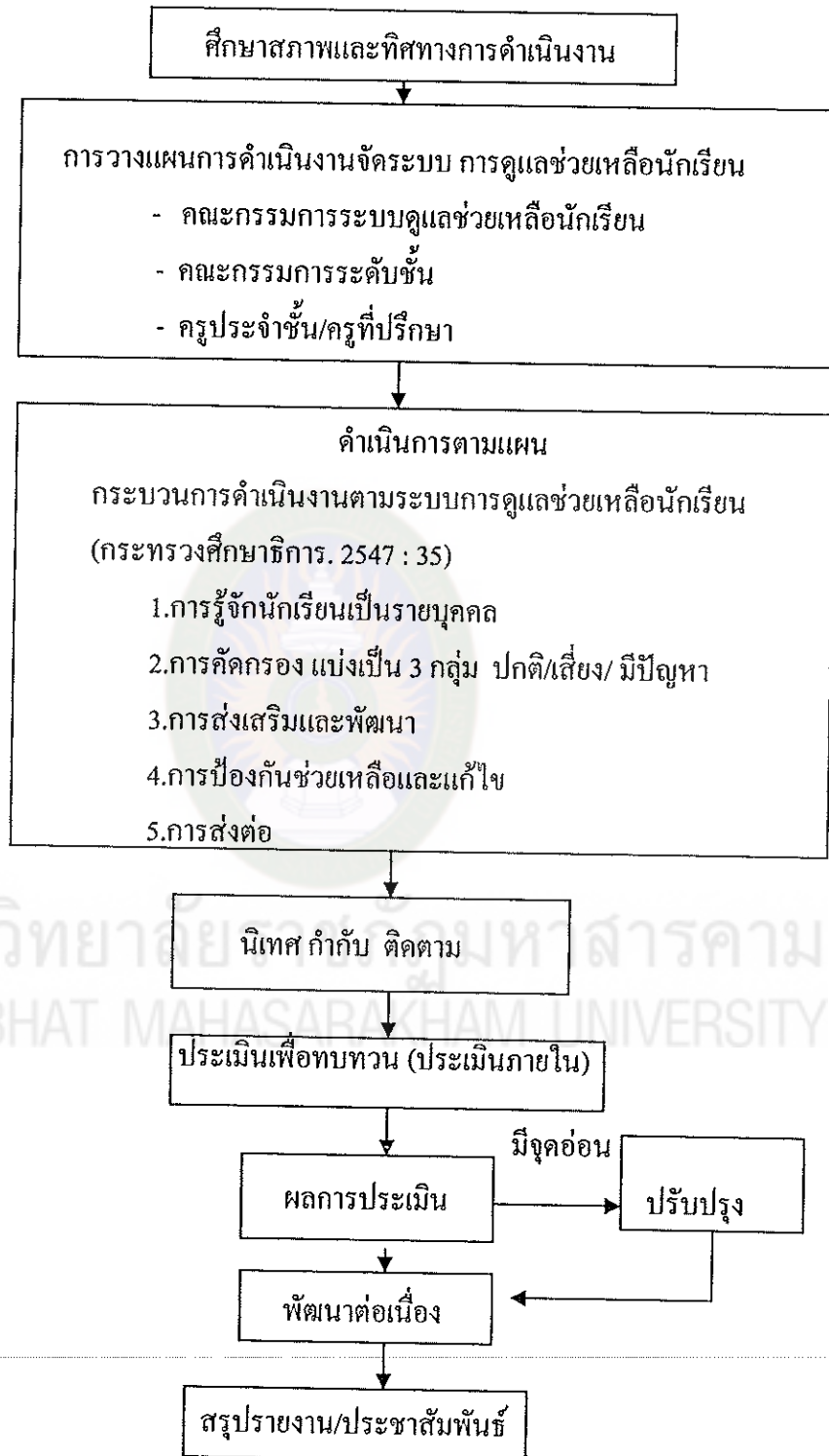
แผนภูมิที่ 4 แสดงรูปแบบการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ที่ได้จากแบบสอบถามและข้อเสนอแนะ

ระยะที่ 2 สังเคราะห์รูปแบบการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

ลำดับที่ 1 ผลการสังเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร และแบบสอบถาม ข้อเสนอแนะ นำมาสรุปเป็น รูปแบบการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติดใน โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

ผู้วิจัย ได้สังเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาเอกสารและแบบสอบถามการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติดใน โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามและจากการประชุมสนทนากลุ่ม แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะ มาวิเคราะห์ สรุป และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ จนกระทั่งได้รูปแบบการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติดใน โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามที่สมบูรณ์มีความเหมาะสมที่จะนำไปดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติดใน โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป โดยรูปแบบที่ดำเนินการสังเคราะห์แล้วมี โครงสร้างหลัก 6 ด้าน คือ

1. ศึกษาสภาพและทิศทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติด
2. การวางแผนการดำเนินงานจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติด
3. การดำเนินงานตามแผนงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติด
 - 3.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
 - 3.2 การคัดกรอง
 - 3.3 การส่งเสริมและพัฒนา
 - 3.4 การป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข
 - 3.5 การส่งต่อ
4. การนิเทศ กำกับติดตาม
5. การประเมินผลเพื่อทบทวน
6. การสรุปรายงาน/ประชาสัมพันธ์

แผนภูมิที่ 5 ผลการสังเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร แบบสอบถามและข้อเสนอแนะ

ลำดับที่ 2 ผลการจัดประชุมสนทนากลุ่ม(Focus Group Discussion)

นำรูปแบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม เสนอเพื่อระดมความคิด เพื่อหาข้อสรุปแล้วนำมากำหนดเป็น รูปแบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

จากการวิเคราะห์ข้อมูล การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ได้สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารและแบบสอบถามการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม มาสรุปเป็นรูปแบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม จึงเป็นประเด็นที่ต้องนำมาจัดประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยการนำเสนอในที่ประชุมประจำเดือนข้าราชการครูและผู้บริหารสถานศึกษามีข้าราชการครูและผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 20 โรงเรียนร่วม สนทนากลุ่ม ระดมความคิดเห็น อภิปรายกลุ่ม เพื่อหาข้อสรุปแล้วนำมากำหนดเป็น รูปแบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ที่ 17 พฤศจิกายน 2551 ณ ห้องประชุมโอท็อป องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม จำนวน 45 คน ที่ประชุมได้รับทราบผลการสรุป รูปแบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม และสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยละเอียดแล้วได้สนทนา แสดงความคิดเห็น อภิปรายและสรุปเป็นข้อเสนอแนะในการกำหนดให้เป็น รูปแบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ดังนี้

การนำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น ต้องอาศัยการทำงานที่มีหลักการบริหารอย่างเป็นระบบ (PDCA) โดยสามารถสรุปเป็นขั้นตอนได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการและวางแผนการดำเนินงาน (Plan) มีการแต่งตั้งคณะกรรมการวิเคราะห์สภาพความพร้อมพื้นฐานของสถานศึกษา วิเคราะห์ปัญหาสาเหตุที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา และจัดทำแผนปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติตามแผน (DO) มีการสร้างความตระหนักและความเข้าใจกับบุคลากรในสถานศึกษา แล้วดำเนินตามแผนที่จัดทำขึ้น โดยเฉพาะการดำเนินงานของครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา ในกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 5 องค์ประกอบ คือ

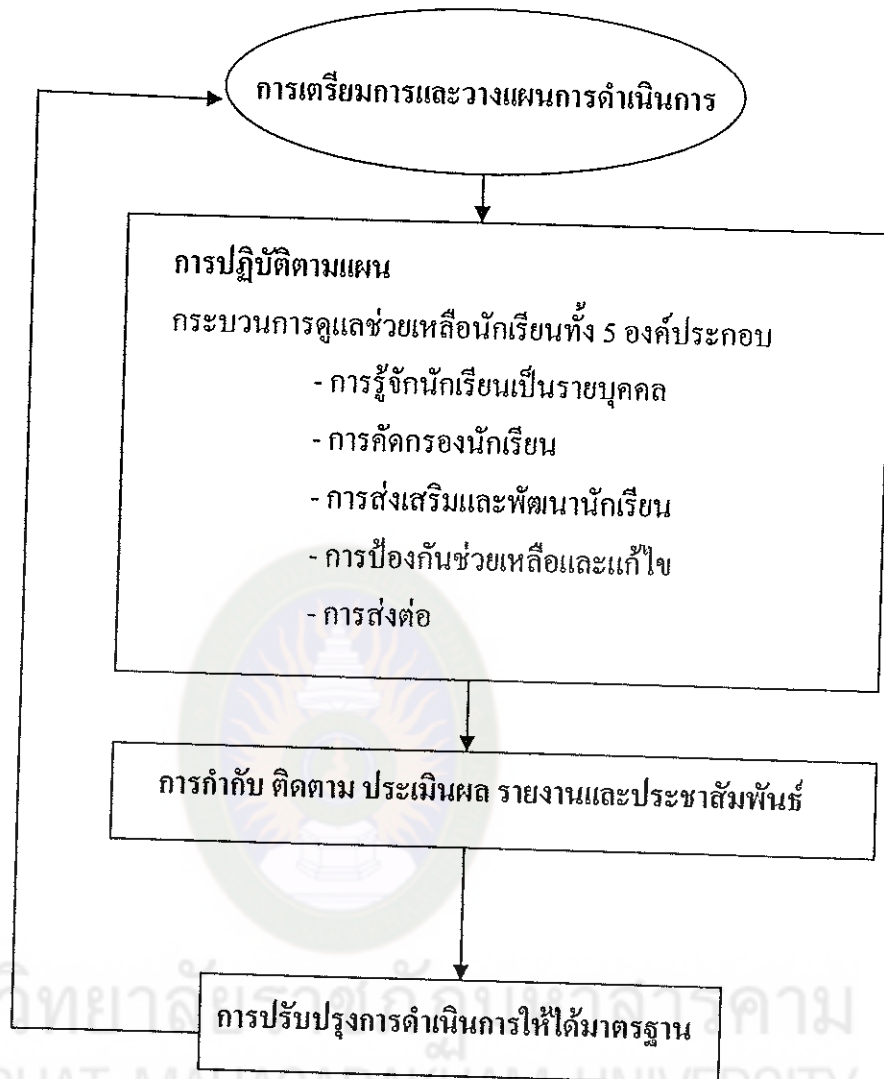
- การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
- การคัดกรองนักเรียน
- การส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน
- การป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข
- การส่งต่อ

ขั้นตอนที่ 3 การกำกับ ติดตาม ประเมินผล รายงาน (Check)และประชาสัมพันธ์ มีการติดตามประเมินผลเพื่อทบทวนการดำเนินงานที่ผ่านมา

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงการดำเนินการให้ได้มาตรฐาน (Act) นำผลการประเมินคุณภาพภายในมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา รวมทั้งจัดทำรายงานผลการดำเนินงานเพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาต่อไป

ผลการสังเคราะห์สามารถกำหนดรูปแบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ได้ดังแผนภูมิต่อไปนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนภูมิที่ 6 รูปแบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ที่ได้จากการสังเคราะห์